

Rüyaların Sonu

“Kendi yarattığın özgürlük bir boşluk da aynı zamanda, onu doldurman gerekiyor. Maddi açıdan söz etmiyorum, var oluş olarak zor bir şey.”

banubirecikliği

Bize biraz kendinizden ve resimlerinizden söz edebilir misiniz?

Çocukluğumun bir kısmını Almanya'da geçirdim. Almanya'ya ikinci kez gidişim Mimar Sinan'ı bitirdikten sonra UdK'da okumak için gitmemdir. 1995 senesinden itibaren dokuz buçuk sene Berlin'de kaldım. Dolayısıyla hayatımın büyük bir bölümünü Alman kültürü ile iç içe geçirmiş oldum. Bu gittiklerimle yaşadığım kültür değişikliğinin kişiliğimi yoğurmuş olması doğal olarak resmime yansıyor. Kültür travmasının da etkisiyle oluşan yabancılaşma duygusu hemen her resmimin alt duygusunu ve temasını oluşturuyor.

Masallardan, popüler kültür öykülerinden, edebiyattan etkileniyor musunuz? Resimlerde Alice Harikalar Diyarı'ndan ya da Pamuk Prenses'ten bazı izler var gibi...

Kendi dilimi ilk bulmaya başladığım dönem Almanya'da eski aile fotoğraflarımı resme dahil ettiğim dönem oldu. O eski

aile fotoğraflarına bakıp kendi kimliğimle bağ kurmaya çalıştım. Resmin merkezindeki kız figürü vasıtasıyla bu bağı kurmaya başladım. Ancak zaman içinde yaptığım resimlerin odağına koyduğum figür benim suretim, bir portrem olmaktan çıktı. Bir içsel dünya tanımı ya da onu temsil eden bir figüre dönüştü. Kendimle ilgili ideanın parçalarını resmetmeye başlamamla, her resimle başka bir yönümü yansıtan, kendi iç dünyamda dolaşan bir sürece girdi. Çocukken dinlemeye alışık olduğum masal ve öyküler, tabii biraz Hıristiyan mitolojisi, geleneği de resimlerime yansıdı. Orman, masal figürleri, ge-yik, ormandaki ev, periler, kuzey mitolojisine ait imgeler ya da orada yaşadığım kültür farklılığının sembolleri, Noel ağacı, paskalya tavşanı gibi... Bunlar ve rüyalarım, gözlemlerime, özel hayatıma ait imgeleri kahramanlaştırarak kendime ait bir mitolojiye dönüştürdüm.

Berlin'deki sanat anlayışı sizi nasıl etkiledi?

Berlin'de bulunduğum yıllarda, 2000'lere gelirken tuval resmi yeniden güçlenmeye başladı. Leipziger Okulu, Neo Rauch, Martin Eder gibi Alman ressamlarla Alman resim geleneği çok kuvvetli bir biçimde yeniden ön plana çıktı. Sonradan biraz şaka ile karışık- "slightly surreal-hafif süreal" diye tanımladıkları bir resim anlayışı oluştu. Rüya, gerçeklikten kopuk imgeler, yabancılaşma duygusu, hafif absürtükler, Almanlara has bir ironi anlayışı, farklı elemanların bir araya gelerek başka bir bağlamda içerik oluşturması. Bunlar beni etkiledi. Yine resmin yükselişe geçtiği zamanlara Saatchi Koleksiyonu'nun 1998-99'da Berlin Hamburger Bahnhof'ta sergilenişine denk gelmişti. Bir güncel sanat sergisinde çok iyi tuval resminin yer alması, bütün bu geleneği yeniden görmek ve bu geleneğin içinde yeniden çağdaş bir yerde ona kendini ait his-

setmek bana şevk vermişti tabii. Daha sonra yeniden eskilere bakmaya başladım. Çünkü resim öldü korkusu ve endişesi ressamı, kendi geleneğine bakmaktan alıkoymuştu. Hâlbuki çok kuvvetli bir gelenek var, onu da sevmek ve kabul etmek gerekiyor. Bu kendi işini sevmek.

"Resim öldü" cümlesi ile sizin ilişkiniz nasıl gelişti?

90'ların ortalarına kadar Türkiye klasik tuval resmi geleneğine bağlı kaldı. Okul geleneği, parmağını kaldırıp "Asia fotoğraftan re-

sim yapmal!" derken, diğer taraftan "resim öldü mü acaba?" diye fısıldanıyordu. Berlin'e gittiğimde resim yapmak açıkça sorgulanı-yorken, birkaç sene içinde yeniden yükseldi. Bu sefer 2004'te İstanbul'a döndüğümde yeniden resmin reddedilmesiyle karşılaştım. Kısa bir sürede Türkiye'de de tuval resmi yeniden kabul gördü.

Bundan sonraki projeleriniz/planlarınız nedir?

Ekim sonu Tophane-i Amire'de açılacak olan "Fiktion Okzident" sergisine davet edildim. Çetin Güzelhan ile Berlin Akademie der Künste'den Johannes Odenhal küratörlüğünde gerçekleşiyor. Seneye Nisan'da Galeri x-ist'te kişisel sergim olacak, önümüzde iki fura var. Mart'a kadar epey yoğunluk olacak.

Üstte:

"Ölü Hayvanlar Müzesi (triptik)", 2010, tuval üzerine yağlıboya, 135x425 cm., (© Banu Birecikligil).

Ortada:

"İsimsiz", 2011, tuval üzerine yağlıboya, 170x225 cm., (© Banu Birecikligil).

Sol sayfa:

"Yıldızlara Ulaşmak", 2009, tuval üzerine yağlıboya, 200x155 cm., (© Banu Birecikligil).

1970 yılında İstanbul'da doğan Banu Birecikligil, 1995 yılında M.S.G.S.Ü. Özer Kabaş atölyesinden mezun olduktan sonra, 2003 yılında UdK Berlin'de yüksek lisans eğitimini tamamladı. "Gece Karşılaşması" (2009), "Kayıp Manzara" (2007), "Ye Beni Kuru Beni" (2006), "Cephe Arında Flört" (2005) adlı kişisel sergilerinin yanı sıra ulusal ve uluslararası bir çok karma sergiye katıldı. Sanatçı Berlin ve İstanbul'da yaşıyor ve çalışıyor.